

ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM KAYNAKLARI KULLANIM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel İlkeler

Amaç

Madde 1- (1) Bu yönergenin amacı, Şırnak Üniversitesi Bilgisayar Ağı ve İnternet Alt Yapısı ile Bilişim Kaynaklarının kullanılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2-(1) Bu Yönerge, Şırnak Üniversitesi Bilişim Kaynakları ve Bilişim Hizmetlerinin etkin kullanılması için gereken esasları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3-(1) Bu Yönerge, “5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun”, Telekomünikasyon Kurumu Tarafından hazırlanan “Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ve “2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 12. maddesine” dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4-(1) Bu Yönerge’nin uygulanmasında:

- a) **Bilişim Kaynakları:**Mülkiyet hakları Şırnak Üniversitesine ait olan ya da Şırnak Üniversitesi tarafından lisanslanan/kiralanan ya da kullanım hakkına sahip olunan her türlü bilgisayar/bilgisayar ağı, internet altyapısı, donanımı, yazılımı ve servisleri,
- b) **Üniversite:**Şırnak Üniversitesi(ŞÜ),
- c) **BİDB:**Bilgi İşlem Daire Başkanlığı,
- d) **İnternet Ortamı:**Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
- e) **Erişim:**Bir internet ortama bağlanılarak kullanım olanağı sağlanmasını,
- f) **Yer Sağlayıcı:** Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,

g) **İçerik Sağlayıcı:**ŞÜ Bilişim Kaynaklarını kullanmak üzere, Bilişim Kaynakları üzerinde gerekli yetkilendirme tanımları yapılarak, ŞÜNET(inranet)/internet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,

h) **Kullanıcılar:**ŞÜ Bilişim Kaynaklarını kullanmak üzere, Bilişim Kaynakları üzerinde gerekli yetkilendirme tanımları yapılan özel ve tüzel kişilerdir. Bunlar;

ŞÜ Kullanıcıları:Bu kullanıcılar, ŞÜ Bilişim Kaynaklarını doğrudan kullanım hakkına sahiptir. ŞÜ'nin idari yapısı içinde yer alan birimlerde akademik ve idari görevlerde bulunan kadrolu/geçici personel ile ŞÜ'nde öğrenim hayatını sürdürmekte olan önlisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerin tamamı,

Özel Kullanıcılar:Rektörlüğün görüşü ve izni doğrultusunda, ŞÜ Bilişim Kaynaklarını kısıtlı ve/veya geçici olarak kullanmasına izin verilen, ŞÜ'nin kurumsal işbirliği içinde olduğu özel ve tüzel kişileri,

Kapsam dışı Kullanıcılar:ŞÜ Bilişim Kaynaklarını, ŞÜ Kullanıcıları ve Özel Kullanıcılar başlığı altında tanımlandığı biçimiyle kullanım hakkına sahip olmayan, sadece web sayfaları gibi genel kullanıma açık kaynak ya da servisleri kullanan kişi ve kuruluşları,

i) **İnternet Protokolü (IP):**Her bilgisayar için verilen adresi,

j) **İstem Dışı İleti(SPAM):**Kullanıcıların istemi dışında gönderilen elektronik postayı,

k) **Ulusal Akademik Ağ(ULAKNET):**Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından kurulan, üniversiteler ve araştırma kurumları arasındaki bilgi ağını,

l) **Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi(ULAKBİM):**Üniversiteler ve araştırma kurumları arasında araştırma ve eğitim amaçlı ağlar kuran, işleten, söz konusu ağların yurtiçi ve yurtdışındaki ağlarla bağlantısını sağlayan bilgi merkezini,

m) **Ulaknet Kullanım Politikası(UKP):** ULAKNET Kullanıcıların tamamını kapsayan kullanım politikalarını,

n) **Temel Kullanım:**ŞÜ Bilişim Kaynaklarının, Üniversitenin eğitim, öğretim, araştırma, geliştirme, idari/yönetimsel faaliyetler ve toplumsal hizmetlerde doğrudan kullanımını,

o) **İkincil Kullanım:**Bilişim Kaynaklarının Temel Kullanım tanımı dışında kalan her türlü kullanımını, ifade eder.

Genel İlkeler

Madde 5-(1) ŞÜ Bilişim Kaynakları Türkiye Cumhuriyeti yasalarına, üniversite yönetmeliklerine ve bunlara bağlı olarak düzenlenen yönetmeliklere aykırı faaliyetlerde kullanılamaz.

(2) ŞÜ Bilişim Kaynakları izin, telif hakkı, lisans koşulları ve ağ kullanım kurallarına uyularak kullanılır.

(3) ŞÜ Bilişim Kaynakları kullanım kılavuzlarına uygun olarak kullanılır.

(4) ŞÜ İnternet altyapısı ULAKBİM tarafından işletilen ULAKNET üzerinden sağlanmakta olup, UKP ile belirlenen hükümlere tabidir. Bu nedenle ŞÜ Bilişim Kaynakları kullanıcılarının UKP'ye uyması ve UKP kapsamında gerekli önlemleri almaları zorunludur.

(5) ŞÜ Bilişim Kaynaklarının öncelikle temel kullanım kapsamındaki ihtiyaçların giderilmesinde kullanılması esastır. ŞÜ Bilişim Kaynaklarının ikincil kullanımı ancak temel kullanımı kısıtlamadığı, kural ve ilkelere aykırı olmadığı sürece mümkündür. İkincil kullanım temel kullanımı kısıtlayıcı/engelleyici boyutlara ulaştığında genel ilkelere aykırı kullanım kapsamına girer.

(6) ŞÜ Bilişim Kaynaklarını kullanıma sunan birimler:

- a) Kullanıcı bilgilerinin gizliliğini, mahremiyetini korur,
- b) Bilişim Kaynaklarının adil olarak kullanılmasını sağlar,
- c) Bilişim Kaynaklarına yönelik tehditlere karşı risk düzeylerine göre gerekli güvenlik önlemlerini alır,
- d) Gerekli görülen hallerde yedeklemeyle ilgili tedbirleri alır,
- e) Güvenliği ilgilendiren durumlarda “delil” teşkil edebilecek bilgileri, Bilişim Kaynaklarını kullananların kimliklerini tespit etmeyi mümkün kılacak şekilde saklar.

(7) ŞÜ Bilişim Kaynakları:

- a) İzinsiz ve/veya yetkisiz olarak üçüncü kişilere/kuruluşlara kullandırılmaz, Üniversite içi bilgiler yetkisiz ve/veya izinsiz olarak üçüncü kişilere/kuruluşlara verilemez,
- b) Üçüncü kişilere/kuruluşlara ait bilgilere ve kaynaklara izinsiz ve/veya yetkisiz erişim sağlanmaz,
- c) Diğer kullanıcıların Bilişim Kaynaklarını kullanım haklarını engelleyici faaliyetlerde kullanılamaz,
- d) Bilişim Kaynaklarına zarar vermek ve Bilişim Kaynaklarının güvenliliğini tehdit etmek amacıyla kullanılamaz.

(8) ŞÜ içerik sağlayıcıları ve kullanıcıları, temel kullanım kapsamında kendilerine tahsis edilen veya mülkiyeti kendilerine ait olan Bilişim Kaynaklarının güvenliğiyle ilgili kişisel önlemlerini alır, Bilişim Kaynakları üzerinde yer alan bilgileri önem düzeyine göre yedekler.

(9) Bilişim Kaynaklarının kullanımda güvenliği tehdit eden durumlara ve girişimlere ilişkin bilgilerin tutulması ve kullanıcı kimlik belirlemelerinin gerçekleştirilebilmesi için yetkili birimlerce gerekli düzenlemeler yapılabilir.

(10) ŞÜ Bilişim Kaynaklarının, ticari nitelik taşıyan ve gelir teminine yönelik kullanımları için Rektörlük Makamından izin alınması zorunludur.

(11) ŞÜ Bilişim Kaynakları genel ahlak ilkelerine aykırı materyal üretmek, barındırmak, iletmek, siyasi propaganda yapmak, rastgele ve alıcının istemi dışında mesaj(SPAM) göndermek amacıyla kullanılamaz.

(12) “Yasal Sorumluluk Reddi” metinleri Genel İkelere aykırı kullanımların kabul edilebilir olduğunu göstermez.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki, Sorumluluk ve Yükümlülükler

Yetki ve Sorumluluklar

Madde 6- (1) Üniversite temel amaçları doğrultusunda, ŞÜ BİDB Bilişim Kaynaklarını içerik sağlayıcılarına ve kullanıcılarına sunar ve hizmetlerin devamlılığını sağlar. ŞÜ BİDB bilgisayar ağında oluşabilecek güvenlik açıklarını asgari düzeye indirebilmek için içerik sağlayıcılarına ve kullanıcılara güvenlik yazılımları(antivirüs, antispam ve kişisel güvenlik yazılımı) temin eder. ŞÜ BİDB işletim sistemi güncellemelerini ve yenilikleri izleyerek içerik sağlayıcıları ve kullanıcıları bilgilendirir.

Yer Sağlayıcının Yükümlülükleri

Madde 7-(1) Yer sağlayıcı, aşağıda belirtilen tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında, kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde, "İletişim" başlığı altında, doğru, eksiksiz ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür:

- a) Gerçek kişi ise; adı ve soyadı, tüzel kişi ise unvanı ve sorumlu kişiler, vergi kimlik numarası veya ticaret sicil numarası,
- b) Gerçek kişi ise yerleşim yeri, tüzel kişi ise merkezinin bulunduğu yer,
- c) Elektronik iletişim adresi ve telefon numarası,
- d) Sunduğu hizmet bir mercinin iznine veya denetimine tabii bir faaliyet çerçevesinde yapılıyorsa denetim mercisine ait bilgiler,
- e) Yer sağlayıcı faaliyetini sona erdirmek istediğinde Kuruma yapacağı bildirimle birlikte, hizmetlerine son vereceğini kullanıcıların ulaşacağı şekilde ana sayfasında duyurmakla yükümlüdür.

(2) Yer sağlayıcı:

- a) Yürürlükteki mevzuatlara aykırı içerikten, ceza sorumluluğu ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, 5651 Sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre adli makamlar veya hakları ihlal edilen kişiler tarafından haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkanı bulunduğu ölçüde hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla,
- b) Sunucu barındırma hizmeti dahil, diğer hizmetlerinde a) bendindeki hükümlere uymakla,
- c) Yer sağlayıcı trafik bilgisini altı ay saklamakla, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü, oluşan verilerin dosya bütünlük değerlerini zaman damgası ile birlikte saklamak ve gizliliğini temin etmekle yükümlüdür.

(3) Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

İçerik Sağlayıcı ve Kullanıcıların Yükümlülükleri

Madde 8-(1) ŞÜ Bilişim Kaynaklarına erişim izni alan içerik sağlayıcı veya kullanıcı,

- a) BİDB'nin belirleyeceği bir "Kullanıcı Adı" ve kendisinin belirleyeceği bir "Şifre"ye sahip olur.
- b) "Kullanıcı Adı" kişiye özeldir ve aynı "Kullanıcı Adı" iki farklı kişiye verilmez.
- c) "Şifre" ilk kullanımda ŞÜ BİDB tarafından belirlenir ve sadece kullanıcı tarafından bilinir. Kullanıcı dilediği zaman şifresini değiştirebilir. Şifrenin seçimi ve korunması tamamıyla kullanıcının sorumluluğundadır. ŞÜ BİDB, şifre kullanımından doğacak problemlerden kesinlikle sorumlu değildir. Her kullanıcı ve içerik sağlayıcı kullanıcı adı ve şifrelerini başka kullanıcılara vermemelidir. Kullanıcı ve içerik sağlayıcı, üniversite tarafından kendisine tahsis edilen kaynakların (ağ bağlantısı, kullanıcı kodu, kampus içi/dışı erişimi vb.) kullanımından, güvenliğinden ve bu kaynakların bilinçli ya da bilinçsiz olarak üçüncü kişilere kullandırılması durumunda ortaya çıkabilecek yasaklanmış faaliyetlerden birinci derecede sorumludur.
- d) Şifresini unutan kullanıcı veya içerik sağlayıcı, ŞÜ BİDB'na bizzat müracaat etmek zorundadır. Bilişim Kaynaklarına erişim şifresi kesinlikle telefon ya da mail yoluyla verilemez.
- e) ŞÜ Bilişim Kaynakları kullanıcıları ve içerik sağlayıcıları, ŞÜ sunucuları üzerinde kendilerine tahsis edilen "Kullanıcı Kodu/Şifre" ikilisi ve/veya "Mac Adres" ve/veya IP adresi kullanılarak gerçekleştirdikleri her türlü etkinlikten, ŞÜ Bilişim Kaynaklarını kullanarak oluşturdukları ve/veya kendilerine tahsis edilen ŞÜ Bilişim Kaynağı üzerinde bulduklarını her türlü kaynağın (belge, doküman, yazılım, vb.) içeriğinden, kaynağın kullanımı hakkında yetkililer tarafından talep edilen bilgilerin doğru ve eksiksiz olarak verilmesinden, ilgili kaynağın kullanım kurallarına, Üniversite Yönetmeliklerine, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına ve yürürlükteki yasal mevzuatlara karşı birebir kendileri sorumludur.
- f) Kullanıcının, ileri sürdüğü şahsi fikir, düşünce ve ifadeleri veya kurumsal her türlü bilgi veya veriyi ŞÜ Bilişim Kaynağı ortamına eklemesi, değiştirmesi veya sağlaması halinde, kullanıcı içerik sağlayıcının yükümlülüklerini taşır, dosyaların sorumluluğu kendisine aittir. ŞÜ Rektörlüğü ve yer sağlayıcı olarak ŞÜ BİDB söz konusu dosyalardan dolayı hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

(2) İçerik sağlayıcı internet ortamında kullanıma sunduğu her türlü içerikten ve bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten sorumlu değildir. Ancak, sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise genel hükümlere göre sorumludur.

(3) Kullanıcılar kullandıkları Bilişim Kaynaklarının güvenliğini sağlamaktan, güvenlik eksikliğinden kaynaklanan zararlardan ve bilgileri kritik olma düzeylerine göre yedeklemekten sorumludur. Muhtemel zararları azaltmak için işletim sisteminin güncelliğini takip etmek ve Üniversite tarafından sunulan güvenlik yazılımlarını yüklemek kullanıcının sorumluluğundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yasaklanmış Kullanım, Uygulama ve Yaptırımlar

Yasaklanmış Kullanım

Madde 9- (1) Sistem ve Ağ Güvenliğinin ihlal edilmesi yasaktır, hukuki ve cezai mesuliyetle sonuçlanır. ŞÜ BİDB veya ULAKBİM bu tür ihlallerin söz konusu olduğu durumları inceler ve eğer bir suç olduğundan şüphe duyulursa yasa uygulayıcı ile işbirliği yapar.

(2) ŞÜNET aşağıdaki amaçlarla kullanılamaz:

- a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alan;
 - 1) İntihara yönlendirme(Madde 84),
 - 2) Çocukların cinsel istismarı(Madde 103),
 - 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanımını kolaylaştırma(Madde 190),
 - 4) Sağlık için tehlikeli madde temini(Madde 194),
 - 5) Müstehcenlik(Madde 226),
 - 6) Fuhuş(Madde 227),
 - 7) Kumar oynanması için yer ve imkan sağlama(Madde 228) suçları.
- b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 Sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun'da yer alan suçlar.
- c) Ticari reklamlar ve haber duyuruları gibi istenmeyen mesajlar(SPAM) göndermek; ağ kaynakları kullanılarak, kitlesel e-posta gönderilmesi(mass mailing, mail bombing) ve üçüncü şahısların göndermesine olanak sağlamak yasaktır.
- d) Başka bir kullanıcı posta sunucusunu(mail server), o kullanıcının açık izni olmadan mesaj göndermek amacıyla kullanmak yasaktır.
- e) ŞÜNET veya ULAKNET üzerindeki servis kalitesini etkileyecek, bozacak, karışıklık yaratacak trafik düzenlemeleri oluşturmak yasaktır. Peer-to-peer(P2P-noktadan noktaya) dosya paylaşım programları vasıtasıyla telif hakları ve lisanslarını ihmal etmek, yüksek bant genişliği tüketerek birincil amaçlar için ağ kullanımına kaynak bırakmamak, aşağıda sıralanan fakat bunlarla sınırlı olmayan tüm "peer-to-peer" dosya paylaşım araçlarının kullanılması, trafik, kampus içinde yaratılıyor olsa bile yasaktır. Kullanımı yasak olan yazılımlardan bazıları şunlardır: KaZaA, iMesh, eDonkey2000, Gnutella, Napster, Aimster, Madster, FastTrack, Audiogalaxy, MFTP, eMule, Overnet, NeoModus, Direct Connect, Acquisition, BearShare, Gnucleus, GTK-Gnutella, Lime Wire, Mactella, Morpheus, Phex, Qtella, Shareaza, XoloX, OpenNap, WinMX, DC++, BitTorrent, vb.
- f) Ağ kaynaklarının üniversite dışından kullanılmasına sebep olabilecek ya da üniversite dışındaki kişi ya da bilgisayarların kendilerini üniversite içindeymiş gibi tanıtılmalarını sağlayacak her tür faaliyet(Proxy, relay, IP sharer NAT, vb.) yasaktır.

g) Kullanım amaçlarına aykırı, uygunsuz, müstehcen, rahatsız edici materyali üretmek ve dağıtmak, gerçek dışı, sıkıntı ve rahatsızlık verici, korku yaratacak materyalleri üretmek ve dağıtmak; iftira ve karalama mahiyetinde materyali üretmek ve dağıtmak yasaktır.

h) Başkalarının fikri haklarını (copyright) ihlal edici mahiyette materyali (yazı, makale, kitap, film, müzik eserleri, vb.) dağıtmak yasaktır.

i) ŞÜNET üzerinden ulusal ve uluslararası hizmetleri kasıtlı olarak yetkisiz kullanmak yasaktır.

j) Kasıtlı olarak başkalarının verilerini tahrip etmek ve çalışmalarını bozmak, başkalarına ait kişisel bilgilere tecavüz etmek, ŞÜNET üzerinde başkalarına kullanım olanağı vermeyecek oranda trafik yaratmak, ağ bağlantısı kullanılarak servis veren(web hosting servisi, e-posta servisi, vb.) sunucu nitelikli bilgisayar bulundurmak, ŞÜNET'in veya ULAKNET'in çalışmasını engellediği ŞÜ ve ULAKBİM tarafından kullanımı yasaklanan yazılımların kullanılması yasaktır.

(3) Akademik araştırma, kamu yararı gözetilecek uygulamalara zemin hazırlama veya benzeri durumlarda, yasaklanmış kullanım dahilinde yer alan uygulamaların kullanılması gerektiğinde, ŞÜ Rektörlüğü'nden izin alınması ve uygulamanın ŞÜ BİDB denetimi ve kontrolünde yapılması esastır.

Uygulama ve Yaptırımlar

Madde 10-(1) ŞÜ Bilişim Kaynaklarının Genel İlkelere aykırı olarak kullanılması durumunda ŞÜ makamları, gerçekleştirilen eylemin, yoğunluğuna, kaynaklara veya kişi/kurumlara verilen zararın boyutlarına ve eylemin tekrarıma göre aşağıda belirtilen işlemlerin bir ya da birden fazla maddesini, sıra ile ya da sıra gözetmeksizin uygulayabilir:

- 1) Kullanıcı sözlü ve/veya yazılı olarak uyarılabilir,
- 2) Kullanıcıya tahsis edilmiş ŞÜ Bilişim Kaynakları sınırlı süre veya sınırsız olarak kapatılabilir,
- 3) Üniversite bünyesindeki akademik/ıdari soruşturma mekanizmaları harekete geçirilebilir,
- 4) Adli yargı mekanizmaları harekete geçirilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hususlar

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 11-(1) Kullanım ve kullanıcı tanımlarının yetersiz kaldığı ya da bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, Kanun, Yönetmelik ve Türk Telekomünikasyon Kurumu tarafından çıkarılmış veya çıkarılacak düzenlemelere uyulması hususunda Üniversite ilgili makamları yetkilidir.

İhtilaf

Madde 12-(1) ŞÜ Yönetimi, ŞÜ kullanıcıları, ŞÜ içerik sağlayıcıları ve özel kullanıcılar ile üçüncü kişi veya kuruluşlar arasında doğabilecek her türlü ihtilaf durumunda doğrudan taraf olma hakkını saklı tutar.

Değişiklikler ve Bilgi Verme

Madde 13-(1) ŞÜ Rektörlüğü ve/veya yetkilendirdiği birimler, ŞÜ Bilişim Kaynakları kullanımını hakkında kurallar belirleyip, bu kuralları gelişen teknolojilere paralel olarak sürekli değerlendirir ve gerekli değişiklikleri yapar. Yapılan değişiklikler genel duyuru mekanizmalarıyla kullanıcılara bildirilir.

Yürürlük

Madde 14-(1) ŞÜ Bilişim Kaynakları Kullanım Yönergesi ŞÜ Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15-(1) ŞÜ Bilişim Kaynakları Kullanım Yönergesi hükümlerini ŞÜ Rektörü yürütür.